

NEST

Roisín O'Donnell

NEST

Vertaling Lisette Graswinckel

Wereldbibliotheek

Deze vertaling is mede mogelijk gemaakt door een subsidie
van Literature Ireland

De vertaler ontving voor deze vertaling een projectsubsidie
van het Nederlands Letterenfonds

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Oorspronkelijke titel *Nesting*. Scribner, imprint van
Simon & Schuster UK Ltd

© 2025 Roisín O'Donnell

© 2026 Nederlandse vertaling Lisette Graswinckel / Wereldbibliotheek

Vertaling p. 184 dichtregel 'Feet to the stars, and moon-skulled' uit
Sylvia Plaths gedicht 'You're' is afkomstig uit Anneke Brassinga's
vertaling 'Je bent' uit de bundel *Ariel. Gedichten* (2003, De Bezige Bij).

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining van (delen van)
deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

*All rights are reserved, including those for text and data mining,
AI training and similar technologies.*

Omslagontwerp Sian Wilson / S&S Art Dept

Omslagbeeld © Anna Artemenko / Stocksy

Omslagbewerking bij Barbara

NUR 302

ISBN 9789028454248

www.wereldbibliotheek.nl

Wereldbibliotheek maakt deel uit van Park Uitgevers

Voor Mary en Aine

In het begin
was ik land.
Ruggelings vormde ik velden
en op mijn zij
gewenteld
een heuvel
onder ijzige sterren.
Ik zag niet.
Ik werd gezien.
Dag en nacht
daalden woorden neer.
Zaadjes. Regendruppels.
Hagelsteentjes.
Van eentje
vernam ik mijn naam.
Ik stond op. Ik herkende haar.
Nu kon ik mijn verhaal doen.
Een ander verhaal
dan over mij de ronde deed.

‘Mother Ireland’, Eavan Boland

I

Donder op komst

Lente 2018

Ciara stapt uit de auto en een koude zeebries snijdt haar de adem af en zwiept haar haar voor haar gezicht. Na meerdere pogingen, waarbij ze de afkeurende geluiden vanaf de bijrijdersstoel heeft genegeerd, is het haar gelukt haar oude zilverkleurige Micra op een krappe parkeerplek in te voegen aan de overkant van de straat bij Skerries Beach. Het is april en de middaghemel strekt zich helder en zonnig boven hen uit. Boven de daken van de rijtjeshuizen aan de kust zweven meeuwen alsof ze met onzichtbare draden worden gestuurd, hun strakke vleugels roerloos.

Het voorportier slaat met een klap dicht.

Ryan loopt om de auto heen en ze hoort hem de kofferbak openmaken. Ciara draait zich om, strijkt het haar voor haar ogen weg. Tegen de wind in rukt ze het achterportier open en ontmoet een stortvloed van 'Ik eerst, ik eerst, ik eerst!' Sophie van vier heeft haar veiligheidsgordel losgekregen. Ze wurmt zich onder haar moeders arm door en springt met dansende donkere vlechtjes op de stoep.

'Jaaa! De zee! Gaan we een kasteel bouwen, papa?'

Ciara verstaat Ryans antwoord niet. Ze worstelt met de gesp van het groezelige rode autozitje van de tweejarige Ella. Deze auto heeft een schoonmaakbeurt nodig. Een grondige schoonmaakbeurt. Jezus. Daarom gaan ze dus altijd met haar oude barrel naar het strand en niet met Ryans maagdelijke jeep. Eindelijk laat de gesp los. 'Zo dan! Kijk eens, dametje. Vrijheid.'

'Hoog, mama.' Ella steekt een van haar mollige armpjes in de lucht. Ze is nog zo jong dat er een kuiltje zit op de plek van haar

elleboog. Haar andere arm heeft ze, als altijd, om Hoppy ge-
haakt, het blauwe konijn met het op de borst genaaid hart. Met
zijn slijtplekken en bobbelig geworden vulling oogt hij op de
een of andere manier zowel afgeleefd als wijs.

‘Kom maar omhoog dan.’ Ze geeft Ella een zoen op haar
wang, drukt haar neus in haar nek, snuift de zweem van banaan
en pap op.

Sophie is aan Ryans hand vooruitgehuppeld de duinen in. Hun
disharmoniërende figuren hebben iets komisch. Haar fietsbroekje
van fluorescerend oranje, haar topje met vlinders en haar glitter-
speldjes naast zijn zwarte T-shirt, rimpelloze spijkerbroek en keu-
rig gekamde donkergrijze haar. Hoewel haar vader haar hand stevig
vasthoudt, krijgt Sophie het nog steeds voor elkaar om te dansen.

Scherpe blonde stengels helmgras schrammen Ciara’s enkels
als ze met Ella op haar heup door de duinen zigzagt. ‘Zie je de
zee, liefde?’

Het strand ligt als een halvemaan om de baai, doorspekt met
slierten schelpengruis, drijfhout, zeewier. De weerdienst heeft
voor vandaag twintig graden voorspeld, een record voor april,
waarbij duidelijk geen rekening is gehouden met de gure ruk-
winden die aanwaaien vanaf de Ierse Zee. Het is zondagmiddag
en verspreid over het strand zitten kluitjes mensen weggedoken
in hun jas of schuilend achter een windscherm, vastbesloten er
het beste van te maken.

Aan het eind van het plankenpad zakken haar gympen weg
in het zand. Als ze Ryan heeft ingehaald, zet ze Ella op de grond
en blijft naast hem naar de zee staan kijken. ‘Het is eb,’ merkt
ze op, om maar iets te zeggen.

Ryan draait zich naar haar toe. ‘Ik ga met ze zwemmen.’

Zijn grijze ogen bestuderen haar gezicht, dagen haar uit. Hij
was zo goedgehumeurd vanochtend, toen hij aankondigde dat
ze naar het strand gingen, maar er is alweer iets veranderd. Wat
heeft ze nu weer verkeerd gedaan? Haar hartslag schiet omhoog.

‘Zwemmen? In de zin van pootjebaden? O, dat gaan ze heerlijk vinden.’

‘Zwemmen, zei ik. Echt zwemmen. Ze zijn oud genoeg.’

‘Maar ze kunnen nog niet zwemmen...’ Ze probeert te lachen.

‘Er staat een gure wind, Ryan. Ze gaan verkleumen.’

Hij slaat zijn armen over elkaar voor zijn borst. Zijn lippen vormen een dunne, vastberaden streep. Ze hoort haar moeder zeggen: *Niet elke strijd aangaan, lieverd.*

‘Oké, zwemmen, waarom niet. Ik doe ze hun wetsuit wel aan. Meisjes! Komen jullie even hier?’

De wetsuits zijn van afgelopen zomer. Die van Ella zit zo strak dat ze haar armen niet kan buigen. Ryan staat toe te kijken als ze de rits op Sophies rug met een stevige ruk omhoogtrekt en daarbij haar dochter mee de lucht in neemt. ‘Hé, mama! Stop! Dat doet pijn!’

‘Ziezo, liefde, perfect.’ Sophie waggelt als een chagrijnige pinguïn weg. Als Sinéad hier was, zou ze in een deuk liggen bij de aanblik van haar nichtjes.

Ryan staat met een frons zijn T-shirt uit te trekken. ‘Je had toch nieuwe wetsuits voor ze gekocht? Ik had je toch geld gegeven?’

Ze mompelt iets over dat ze niet op voorraad waren en richt al haar aandacht op het losmaken van de veters van haar gympen en het oprollen van haar zwarte legging tot boven de knie. Ze voelt zijn strakke blik op haar terwijl ze met een elastiekje haar haar vastdoet en haar zachtroze fleecevest dichttrist.

Ella drementelt dichterbij en pakt haar hand. ‘Kom, mama!’

Ze laten hun strandtassen en opgerolde handdoeken achter op het droge zand, buiten bereik van het gulzig toesluipende tij. Haar dochters trekken haar mee over het hardere, golvend geribbelde zand naar het gedeelte waar het natte strand de hemel weerspiegelt.

Bij het eerste likje van de bruisende golven aan hun tenen

rennen de meisjes gillend weg. Ciara vloekt zachtjes. Het water is nog kouder dan ze had verwacht. Golven klotsen tegen haar blote kuiten op. De wind, menthol. Stel dat er kwallen zijn? Trossen gele haarkwallen, drijvend in Dublin Bay. Dieper in zee wadend, waar ze de onderstroom voelt trekken, verbeeldt ze zich dat tentakels zich ongezien tussen de lijven van haar kinderen vlechten. God verhoede dat er iemand wordt gebeten. Als er iets gebeurt wat deze dag verpest, is het haar schuld.

Ryan komt met grote stappen dichterbij, pakt Sophie bij de hand. 'Kom op, we gaan zwemmen. We gaan er dieper in.'

Sophie gilt elke keer dat een golf haar raakt. Ella trekt aan haar moeders fleecvest om te worden opgetild. Ze hijst haar dochter weer op haar heup. De wetsuit maakt weinig verschil. Ella zit te klappertanden.

'Koud, mama.'

'Geeft niet, liefje, komt goed. Leuk is dit, hè? Zullen we over de golven springen?'

Ze kijkt naar Ryan. Hoelang moeten ze dit nog volhouden?

Op de duikplek bij de Martellotoren staan mensen klaar om te springen. Openwaterzwemmers leunen in jassen en handdoeken gehuld tegen de rotsen. Als ze haar kant op keken, wat zagen ze dan? Een gelukkig gezinnetje? Aan de horizon doet Skerries Island denken aan een slapende reus met een boven het water uitstekende, vriendelijke bierbuik. Ze wil Ella hierop wijzen en er samen met haar om lachen, maar voor verhaaltjes is nu even geen tijd.

'Ik bevries! Het is veels te koud!' Sophie plonst naar Ciara toe en slaat haar dunne armpjes om haar middel. 'Mogen we er nou uit, mama? Ik wil er nou uit!'

Ryan schept water op met zijn handen en gooit het op zijn schouders. Hij werpt haar een minachtende blik toe. 'Ze moeten er gewoon aan wennen.'

'Ze hebben het koud, Ryan.' Ze walgt van de smekende toon

in haar stem. 'Het is te koud voor ze. Ik kan maar beter met ze teruggaan.'

'Prima.'

'Het spijt me, ik wil gewoon niet dat ze...'

'Ik zei dat het prima was.'

Hij keert haar de rug toe en duikt in de golven. Zijn gespierde armen doorklieven het water als hij van hen wegzwemt.

Misschien blijft hij op de horizon afkoersen. Misschien belandt hij wel in Groenland.

Stop. Zo mag je niet denken. Jezusmina.

De meisjes rennen het strand weer op terwijl Ella 'Koud, koud, koud!' jammert. Een voor een pelt ze hun wetsuits af en wikkelt de meisjes in de badhanddoeken die ze die ochtend nog gauw in de strandtas heeft gepropt. Sophie staat te brullen als ze haar droogwrijft. Plots is Ciara weer vier jaar oud en zit ze op Castlerock Beach, tijdens een van de zomervakanties die ze in Derry doorbrachten, en wrijft haar moeder met een ruwe handdoek over haar zanderige kippenvelhuid.

'Wat dacht je van een hapje eten?' Ryans stem overvalt haar.

Ze had niet gemerkt dat hij uit zee was gekomen. Die gewoonte om stilletjes op te duiken, zodat ze schrikt, heeft hij altijd gehad. Zijn vraag is aan Sophie gericht, die verlegen wordt en haar gezicht tegen haar moeders borst verbergt.

Daar is hij weer, die stem in haar hoofd. *Heb je dan niet wat je wilde? Dat waar je stiekem naar verlangde?* Een mooi huis in Ierland. Twee dochtertjes met in de zilte zeelucht opkrullende vlechtjes, rondspringend in een Minnie-Mousebad-pakje met ruches langs de billen. Ryan, een toegewijde, hardwerkende echtgenoot. Het type man naar wie andere vrouwen lonken als hij de schommel aanduwt of de lunch bestelt of, zoals nu, in zijn blote bast zijn haar met een handdoek droogt. En toch voelt ze, op deze zonnige dag met krijsende meeuwen, een toenemende druk op haar borst, zoals bij donder op komst.

Glijbanen, wippen en door zeelucht geroeste schommels. De frisse bries is gaan liggen en de namiddagzon biedt enige warmte. Er hangt een feestelijke sfeer in Skerries Harbour en stelletjes en gezinnen wandelen over de boulevard. Een jongen vliegt met een drakenvlieger boven de jachthaven en een man filmt zijn kinderen met een drone, die ze met stenen uit de lucht proberen te gooien. 'Hé, wat heb ik nou gezegd?' zegt hij. 'Ik heb nog zó gevraagd dat niet te doen.'

Bij Storm in a Teacup bestelt ze softijsjes voor de meisjes en Ryan.

'Hoef jij niks?' Hij praat zonder haar aan te kijken.

'Ik eet wel mee van die van hen,' zegt ze. 'Ik heb niet zo'n honger.'

Ella heeft al gauw een druipende vanillebaard. Frambozen-siroop sijpelt door Sophies vingers. Ciara veegt hun kin af met papieren servetjes, waar een rafelige smurrieprop van overblijft.

'Geef maar wat aan mama.' Ze neemt een hap van Ella's ijsje met het doel het weg te werken voordat het helemaal is gesmolten. De zoete smaak maakt haar misselijk. Ze voelt dat Ryan haar in de gaten houdt. 'Jemig, ze zitten helemaal onder. Ijs is eigenlijk nooit een geweldig idee, hè?'

Ryan zegt niets. *Het is weer zover. Het grote doodzwijgen is begonnen.*

Ze voelt hoofdpijn opkomen vanuit haar nek. Het akelige gevoel dat ze klem zit golft door haar lichaam. Voor altijd verstrikt in deze zonnige dag. Ze is onzichtbaar, loopt ongezien door de mensenmassa. Andere vrouwen drijven vrolijk hun kinderen voort, wandelen hand in hand met hun partner of lopen slenterend met vriendinnen te kletsen. Haar meanderende gezinnetje gaat harmonieus in de menigte op, dus waarom tollende deze duistere gedachten weer door haar hoofd?

Het is twee jaar geleden dat ze bij Ryan is teruggekeerd en een paar maanden geleden dat ze het geld voor de wetsuits in

een blinde opwelling in de luiertas heeft verstoppt. Ze voelt een vlag van schuldgevoel, alsof ze een smet op deze perfecte dag is, het moment bezoedelt. Ze moet denken aan dat schilderij uit 1916 dat ze op schoolreis naar Liverpool in het Tate had zien hangen. Mensen op een draaimolen. Van een afstandje zagen ze er gelukkig uit. Alleen van dichtbij kon je zien dat ze het uitschreeuwden.

De rit naar hun huis in Glasnevin duurt een half uur. Telkens als ze stilstaat voor een rood stoplicht, gluurt ze opzij naar Ryan. Haar man zit op zijn telefoon, scrolt met gefronst voorhoofd, speelt de ijzige heilige. *Als Petrus*, denkt ze, *die op een nest slangen staat*. Voordat ze Ryan leerde kennen, had ze zoiets niet geweten. Nu bezit ze een indrukwekkende kennis van de evangeliën en het Oude Testament – de gedeelten over branden in de hel en die over vrouwen die hun man niet eerbiedigen.

Haar gesprekspogingen worden steeds wanhopiger. Ze klinkt als een radiopresentator die zijn kruit heeft verschoten en tot in de kleine uurtjes doorbazelt zonder dat iemand naar hem luistert.

Ze krimpt stukje bij beetje tijdens deze rit op de late namiddag terug naar de stad. Ze vervaagt als ze Clontarf Road af rijdt en Dublin in de verte ziet liggen: de stad die de baai als een krabbenschaar omklemt. Daar voorbij, de Sugarloafberg als een kromme tovenaarschoed. De felle glimp van Poolbegs zuurstokgestreepte schoorstenen.

‘Wat een heerlijk dagje uit, hè?’ probeert ze.

Ryan zegt niets. Hij maakt niet eens oogcontact, heeft sinds het strand amper iets tegen haar gezegd. Het is alsof hij haar niet echt kan zien, alsof zijn boosheid zijn blik vertroebelt. Kon ze de knop maar weer omzetten naar hoe hij vanochtend was, toen zijn goede humeur zich als een warme vlek zonlicht tussen hen uitstreckte.

Ze parkeert op de oprit van hun met grind gepleisterde twee-onder-een-kap-woning aan Botanic Close. Doosachtige jaren-zeventigbouw met een diepe, smalle voortuin, overwoekerde heggen. De door de huisbaas of voormalige huurders tegen de muur geplante vuurdoorns hebben zich vertakt en hun gemene stekels wijzen alle kanten op. Wat een kerkhofstruik, had haar moeder er tijdens haar vorige bezoek over opgemerkt. Gelukkig vrolijken Ciara's in de wind deinende narcissen de boel nu een beetje op.

Ryan is al uitgestapt voordat ze de motor heeft afgezet. Hij gespt de meisjes los, brengt ze naar binnen. Ze hoort hen gillen van het lachen in de hal.

Als ze de kofferbak openmaakt, ziet ze ineens sterretjes. *Alweer.* Ze wacht tot ze wegtrekken, tilt dan de strandtas eruit, de druipende wetsuits, de zware, vochtige handdoeken, de plastic tas met emmertjes en schepjes. Met haar elleboog duwt ze de achterklep omlaag en met haar achterwerk drukt ze hem dicht. In de schemerige hal laat ze alles op een zanderige hoop op het zeil onder de kapstok vallen.

Ella roept: 'NOG EENS, PAPA!'

In de woonkamer zwaait Ryan de meisjes aan hun enkels als slingers heen en weer. Een eenmansattractiepark.

Ze steekt haar hoofd om de hoek van de deur. 'Dat ziet er gezellig uit.'

Ryan kijkt haar aan alsof ze een ondergescheten kiezelsteen is en richt zijn aandacht weer op het slingeren van Ella en Sophie.

Ze zijn dol op hem. Hij is een goede vader. Toch?

Ze doet de keukendeur dicht en hun verrukte gegel verstomt. Ze brengt water aan de kook, trekt een zak penne uit de kast, draait een pot tomatensaus open en heeft in een mum van tijd iets wat op pastasaus lijkt op een laag pitje staan. En dan, voordat ze er erg in heeft, staat ze met keukenhandschoenen aan en

met een spuitfles Flash en een pak schoonmaakdoekjes in de aanslag in de badkamer.

De gewoonte was ontstaan toen ze zwanger was van Sophie. Ze noemde haar gedrag toen 'een nestje bouwen'. Dat wat vrouwen doen als ze de komst van hun kindje voelen naderen. De voegen schrobben, stofzuigen, het idiote plan opvatten de tuinmuur Azoren-blauw te verven. Alleen, wat ze nu voelde naderen was geen geboorte, maar onheil. Het schoonmaken, verven en opknappen van elke centimeter van dit huis was de enige activiteit die veilig voelde.

'Meisjes! Het eten is klaar!'

Sophie klost de keuken binnen en klaagt dat ze dorst heeft. Ella wil zich door niemand in haar kinderstoel laten helpen. Ryan staart naar de pasta op zijn bord, prikt erin met zijn vork, staat dan abrupt op.

'Ik ga de deur uit.'

Ze staat in de keuken saus van de Peppa Pig-placemats af te schrapen als ze de deur hoort dichtvallen. Uitgewrongen, zo voelt ze zich. Uitgeput. Na het eten volgde een schuimbad voor de meisjes, tandenpoetsen en voorlezen. Daarna strandtassen leeghalen, handdoeken uitschudden, buiten in het donker kleine wetsuits onder de tuinkraan afspoelen. Omdat ze hoofdpijn kreeg van het felle keukenlicht heeft ze het uitgedaan en de tafellamp aangeknipt. Haar ogen branden, haar lijf doet pijn, en nu is dat gevreesde moment van de avond aangebroken dat de meisjes slapen en Ciara niet langer door hun levendige drukte wordt beschermd.

Ryan komt de keuken binnen. Hij kookt water, schenkt een mok kamillethee in en gaat aan tafel zitten. Ciara draait zich om, laat de gootsteen vollopen en gaat de steelpannen met een schuurspons en een royale hoeveelheid afwasmiddel te lijf.

Als ze de stilte niet langer kan verdragen, trekt ze de stop eruit, droogt haar handen aan haar shirt en vraagt hem zo non-chalant mogelijk: 'Zo, waar was jij ineens naartoe?'

'De deur uit. Ik wilde even wat ruimte voor mezelf.' Hij vouwt zijn handen ineen op de tafel en kijkt haar aan. 'Ik ben vandaag diep vernederd. Het enige wat ik wilde, was met mijn kinderen gaan zwemmen, zoals elke normale vader.'

'Maar we hebben toch gezwommen! We zijn een tijdje in het water geweest.'

'Alsjeblieft, zeg,' schampert hij. 'We waren ongeveer twee minuten in het water toen jij per se wilde dat we eruit gingen. Je loopt me altijd te bedillen. Net als die moeder van je, zoals zij zich altijd en overal tegenaan bemoeit.'

'Dat is niet eerlijk, Ryan, ik wilde gewoon... Haal mijn moeder er alsjeblieft niet bij. Ik weet dat je een hekel aan haar hebt, maar...'

'Sorry? Laat me niet lachen, zeg. Ik heb nooit iets ten nadele van je moeder gezegd. Hoe dan ook,' vervolgt hij met een hatelijke blik, 'waar is dat geld gebleven dat ik je voor de wetsuits heb gegeven? En het wisselgeld van de boodschappen van vorige week?'

De woorden lijken niet te willen komen.

Weer dat gevoel alsof haar hoofd tolt. Alsof ze losgeslagen is. Naar herinneringen grijpt die verdwijnen zodra ze haar aandacht erop richt. De vorige keer dat haar moeder over was uit Sheffield moest ze in een B&B verblijven omdat Ryan haar niet in huis wilde. Kon ze maar op pauze drukken. Konden ze maar via kalm pratende tolken communiceren, zoals op een VN-conferentie. Bij gebrek hieraan moet ze het gesprek afbreken voordat het verder uit de hand loopt. *Het wetsuitgeld heb ik verstoep, samen met de rest van mijn verdonkeremaande briefgeld. Mijn ontsnaptingspotje.* Bij zijn kaakbot trilt een spiertje en haar hartslag versnelt. Ze heeft niet veel tijd meer om dit af te wenden.